

Zvnějšnění „vnitřního“

Heglovské pojetí „zvnějšnění vnitřního“ a rovněž „zvnitřnění vnějšího“ je třeba znovu prověřit, najít nedostatky a revidovat. A zvláště důležité to bude tam, kde ani to heglóvské pojetí se nebere dost vážně (a ani se podrobněji nezná). Především je třeba zásadně odlišit „vnitřní“ od subjektivního, vůbec od vědomého; vnitřní nepředpokládá žádnou subjektivitu, ale naopak každá subjektivita předpokládá „niternost“, bez níž není možná. Zároveň však každá subjektivita je uskutečněním (a tedy zpředmětněním) něčeho niterného (vnitřního), takže má vedle své stránky vnitřní také stránku vnější (tedy právě zvnějšněnou), „objektivní“. To, co je vskutku „vnitřní“, „niterné“, není nikterak „dáno“, tj. není v časové shodě se svým zvnějšněním, uskutečněním (není s ním současné), nýbrž vždycky mu předchází (přesně: předcházel, ale z budoucnosti, ne z minulosti).

(Písek, 060824-4.)